

Dato: 14.10.2026

Statsbudsjettet 2027 – innspill og kommentarer fra NTL

Norsk Tjenestemannslag (NTL) ønsker å gi Utdannings- og forskningskomiteen følgende innspill i det videre arbeidet med statsbudsjettet. Våre kommentarer er utarbeidet i nært samarbeid med våre lokale organisasjonsledd i sektoren.

Finansiering av høyere utdanning og forskning

Universitets- og høyskolesektoren har fått flate kutt over en årrekke. Mange institusjoner, fakulteter og fagmiljø opplever i dag en svært krevende økonomisk situasjon, med en uforutsigbarhet i rammevilkår over tid som setter deler av kjernevirksomheten i fare. I årets forslag til statsbudsjett vil alle læresteder som ikke får spesielle satsninger oppleve en realnedgang, dette gjelder 20 av 36 læresteder. Kutt i basisbevilgningen gir redusert handlingsrom, dette medfører en svært krevende situasjon for hele sektoren. Dette setter deler av kjernevirksomheten i fare og vil sannsynligvis føre til at nedbemanningen fortsetter. NTL mener at basisfinansieringen må økes.

Kompetansebudsjett skal sikre at Norge får arbeidskraften vi trenger for framtiden. Behovene er reelle. Det blir flere pensjonister mens andelen i yrkesaktiv alder faller, og flere sektorer har arbeidskraftsbehov. Likevel sier ikke regjeringa noe om hvilke arbeidsoppgaver og yrker vi ikke lenger skal holde oss med. Derimot sier det noe om hvilke typer studier som kan redusere antall studenter. Det som nevnes er økonomi og administrasjon, samfunnsfag og juridiske fag. Dette er utdanninger der kandidatene er etterspurt i arbeidslivet.

Sparekniv for forskningsinstitutter og vitensentre

Universitets- og høyskolesektoren har fått flate kutt over en årrekke. Mange institusjoner, Instituttsektoren befinner seg i en krevende økonomisk situasjon, og flere forskningsinstitutter er i gang med eller har gjennomført nedbemanninger. Dette fører til at sterke fagmiljøer går i oppløsning og viktig kompetanse går tapt, og at vi går glipp av kunnskap som er helt nødvendig for verdiskaping, grønn omstilling og beredskap. Regjeringen har varslet at den vil legge fram en strategi for instituttsektoren høsten 2026, men så langt har vi ikke fått noen klare signaler om hva regjeringen vil med denne sektoren. I mellomtiden blir rammebetingelsene stadig dårligere.

NTL krever vi at en starter en opptrapping til et europeisk nivå av grunnbevilgningen fra KD til de samfunnsvitenskapelige instituttene (kap. 285 post 73), men også grunnbevilgningen til miljøinstituttene, de teknisk-industrielle instituttene og primærnæringsinstituttene fra KLD og NFD. Dette er også i tråd med Forskningsrådets anbefalinger. Bevilgningene til utlysninger av forskningsprosjekter gjennom

Forskningsrådet varierer mye mellom ulike departementer og ligger også på et lavt nivå. Statlige virksomheter må også ta sin del av ansvaret for å støtte opp om den uavhengige forskningen ved å selv bestille forskning og bidra i forskningssentre og andre samarbeidsprosjekter.

Bevilgningen til vitensentrene (kap. 226 post 71) er uendret for 2027, noe som innebærer en nedgang justert for prisstigning. Dette er overraskende i en tid der formidling av vitenskapelig kunnskap til ungdom burde ha høy prioritet som et korrektiv til den desinformasjonen de blir utsatt for på andre arenaer.

Kunnskapssenteret Kilden

NTL mener at det må gis tilskuddssatser som gjør at studentsamskipnadene kan bygge NTL mener at nedleggelse av Kilden, som er et nasjonalt kunnskapssenter for kjønnsperspektiver og kjønnsbalanse i forskning (del av kap. 285 post 21), er et svært dårlig signal i disse tider, og begrunnelsen som framkommer i forslaget til statsbudsjett er ikke i tråd med virkeligheten. Besparinger er svært liten i forhold til størrelsen på statsbudsjettet og kuttet fremstår som smålig. NTL krever at Stortinget ikke slutter seg til regjeringens forslag om å legge ned kilden.

Studentboliger og studielån

NTL mener at det må gis tilskuddssatser som gjør at studentsamskipnadene kan bygge bærekraftige studentboliger og som krever lite vedlikehold i framtida. Det er ikke samfunnsøkonomisk forsvarlig å bygge med dårligere kvalitet eller med lavere miljøprofil.

NTL krever en politisk styrt rente på studielånet og studiestøtte på minst 1,5 G der 70 % skal gis som stipend. 1,25 G er likevel ett skritt på veien, og vi støtter derfor dette forslaget. Derimot vil vi ikke støtte regjeringens forslag om å kutte stipendet til elever ved folkehøgskolene.

Direktoratet for høyere utdanning og forskning

Det er foreslått et kutt på 20 millioner kroner til HK-dir. NTL er bekymret for at dette både kan bidra til en svekkelse av kvalitetene på de tjenester HK-dir. leverer og at det vil medføre oppsigelser.

Studieforbundene

Regjeringen foreslår å kutte 70 millioner kroner til studieforbundene i statsbudsjettet for 2027. NTL mener at kuttet vil få alvorlige konsekvenser for frivillig læring, kultur og deltaking over hele landet. Det svekker vår demokratiske beredskap og NTL krever derfor at kuttene ikke gjennomføres.

Dersom komiteen har spørsmål eller ønsker mer informasjon, ber vi om at dere tar kontakt med forbundssekretær Thomas Sandvik, ts@ntl.no eller telefonisk på 918 67 487.